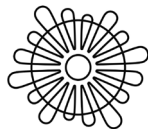

MOLIÈRE U FONDU
ZNANSTVENE KNJIŽNICE
ZADAR

1622. – 1673.

Molière u fondu Znanstvene knjižnice Zadar Katalog

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Zadar, 2023.

Knjižno blago Znanstvene knjižnice Zadar

katalog 18

Nakladnici

Znanstvena knjižnica Zadar

Sveučilište u Zadru

Za nakladnike

Marijana Senkić-Klapan

Dijana Vican

Katalog priredile

Mirna Sindičić Sabljo

Željka Aleksić

Izložbu postavili

Mirna Sindičić Sabljo

Tomislav Blažević

Recenzenti

Marinko Koščec

Martina Dragija Ivanović

Lektorica

Edita Medić

Grafička obrada, prijelom i tisak

Prirodoslovno-grafička škola Zadar

Marko Sorić

Martina Perić

Naklada

100 primjeraka

Katalog je tiskan uz financijsku potporu Sveučilišta u Zadru i Grada Zadra.

Ilustracija na naslovnici

Claude Lefebvre, *Molière*

ISBN 978-953-7256-48-7 (ZKZD, tiskano)

ISBN 978-953-7256-49-4 (ZKZD, e-knjiga)

ISBN 978-953-331-413-6 (Sveučilište u Zadru, tiskano)

ISBN 978-953-331-424-2 (Sveučilište u Zadru, e-knjiga)

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Znanstvene knjižnice Zadar pod brojem 170111070

Predgovor

Povodom četrinstote obljetnice Molièreova rođenja i tristo pedesete godišnjice njegove smrti Znanstvena knjižnica Zadar svojom izložbenom i izdavačkom djelatnošću pridružuje se nizu manifestacija vezanih za rad i djelo velikog francuskog komedio-grafa i održanih tijekom 2022. i 2023. godine.

Znanstvena knjižnica Zadar čuva sedamdesetak Molièreovih djela tiskanih od 17. stoljeća do naših dana, od originalnih francuskih izdanja do prijevoda njegovih komedija.

Među francuskim naslovima svakako treba izdvojiti razna izdanja sabranih djela. Najstariji svezak sabranih djela naslovljen *Les oeuvres posthumes de monsieur de Molière*, a koji se nalazi u fondu Knjižnice, objavljen je 1682. i sadrži nekoliko komedija. Sabrana djela u četiri sveska *Les oeuvres de monsieur de Molière*, tiskana 1735. u Hagu, bogato su ilustrirana drvorezima sa scenama kazališnih izvedbi komedija. Najobimnije izdanje sabranih djela koje Knjižnica čuva, objavljeno pod naslovom *Oeuvres complètes de Molière*, tiskano je u Parizu 1823. i 1824. godine u osam svezaka.

Među prijevodima Molièreovih djela najzastupljeniji su prijevodi na hrvatski jezik. Kao kuriozitet izdvajamo raritetna izdanja *Škrtca* i *Umišljenog bolestnika* objavljena u Senju 1887. Tiskara Huberta Lusteru, osnovana 1874. godine, za koju se vezuju početci senjskog tiskarstva, pokrenula je izdavanje Molièreovih *Izabranih djela* u suradnji s prevoditeljem Ivanom Širolom. Kao rezultat te suradnje tiskana su dva sveska *Izabranih djela – Škrtac i Umišljeni bolestnik*. Raritetni primjerak *Škrtca* darovan je Znanstvenoj knjižnici 1995. godine. Najambiciozniji pothvat izdavanja Molièreovih djela u Hrvatskoj pokrenula je Matica hrvatska u Zagrebu 1951. godine. Objavljen je, nažalost, samo prvi svezak *Izabranih djela* s prijevodima pet Molièreovih komedija.

Knjižnica čuva i znatan broj Molièreovih prijevoda na talijanski jezik, koje je uglavnom baštinila od Bibliotece Comunale Paravia. Među njima je i prijevod *Mizantropa*

objavljen u Veneciji 1745. te velik broj naslova milanskog nakladnika Carla Signorellija tiskanih dvadesetih godina prošlog stoljeća.

U fondu Knjižnice nalaze se i prijevodi Molièreovih komedija na srpski jezik, koje su objavili beogradski nakladnici Srpska književna zadruga, Nolit i Rad, te prijevodi *Tartuffea* i *Tvrdice* sarajevske izdavačke kuće „Veselin Masleša“.

Njemačka izdanja Molièrea u fondu Knjižnice tiskana su, osim na njemačkome, i na francuskom i talijanskom jeziku.

Broj tiskanih Molièreovih djela nije tako opsežan kao broj onih koja su prikazivana u kazalištu. U hrvatskim okvirima osobito je duga tradicija prikazivanja Molièreovih djela i njihovih preradbi u Dubrovniku. *Dubrovačke preradbe Molièreovih komedija* objavljene su u dva sveska u ediciji Stari pisci hrvatski 1972. i 1973. godine. Bogatoj tradiciji dubrovačkih preradbi Molièreovih komedija pridružio se u naše vrijeme i Luko Paljetak, koji je na dubrovački „ponašio“ *Scapinove spletke* pod naslovom *Šmigalove furbarije*. Knjiga je objavljena u izdanju Ogranka Matice hrvatske u Dubrovniku i Gradskog kazališta Marina Držića 2015. godine.

Osim izdvojenih monografskih publikacija knjižnični fond Znanstvene knjižnice predstavljen je i plakatima koji svjedoče o prisutnosti Molièreovih komedija na zadarskim pozornicama. Samo u razdoblju od prosinca 1945. do travnja 1953. zadarsko Narodno kazalište premijerno je izvelo komedije *Učene žene*, *George Dandin* ili *Ismijani muž*, *Kaćiperke* i *Sganarelle*, preradu komedije *Nauk od mužova* Marina Tudišića te preradu nepoznatog autora *Andro Stitikeca* s kojom je Narodno kazalište sudjelovalo i na Dubrovačkom festivalu 12. rujna 1950.

Među plakatima zadarskog Kazališta Verdi (Teatro Verdi), koje Knjižnica čuva, nalazi se plakat koji najavljuje Molièreovu komediju *Škola za žene* u izvedbi Dramskog anonimnog društva iz Rima 15. listopada 1907. godine. S obzirom na to da Znanstvena knjižnica nastavlja posao digitalizacije, zaštite i obrade plakata Plemićkog kazališta (Teatro Nobile), Novog kazališta (Teatro Verdi) te ostalih kazališta i društava, nadamo se da ćemo doći do novih podataka o izvedbama Molièreovih djela u Zadru.

Obradom teme *Molière u fondu Znanstvene knjižice Zadar* nastavljamo javnosti prezentirati svoju bogatu i vrijednu građu u ediciji *Knjižno blago Znanstvene knjižnice*

u Zadru. Također, obrada teme pokazala je, i u ovom primjeru, koliko je fond Znanstvene knjižnice Zadar nezaobilazan i poticajan za znanstvena istraživanja ne samo u našoj zadarskoj sredini već je relevantan i za poznavanje jednog od najvećih komediografa svjetske književnosti u hrvatskim okvirima.

Izložba i katalog *Molière u fondu Znanstvene knjižnice Zadar* priređeni su u suradnji s Odjelom za francuske i frankofonske studije Sveučilišta u Zadru. Namjera je organizatora da, uz izloženu knjižničnu građu, održi niz predavanja i radionica namijenjenih prije svega srednjoškolcima u želji da Knjižnica bude most povezivanja znanosti i obrazovanja.

Marijana Senkić-Klapan

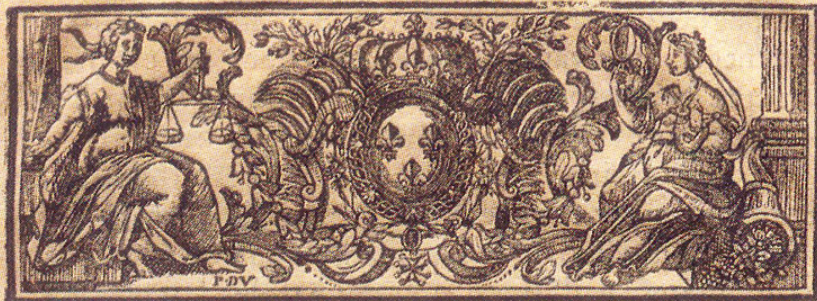
Molière, naš suvremenik

Tijekom 2022. i 2023. godine nizom različitih manifestacija u Francuskoj i u brojnim drugim kulturnim sredinama obilježila se četiristota godišnjica Molièreova rođenja i tristo pedeseta obljetnica smrti. Na znanstvenim skupovima održanim u nizu zemalja proučavatelji Molièreova opusa prezentirali su recentne istraživačke spoznaje o njegovu opusu i ponudili nove interpretacije tekstova, a brojna su svjetska kazališta na svoje repertoare uvrstila nova uprizorenja Molièreovih tekstova. Na taj su način, još jednom, ukazali na to da je Molière, parafrazirajući Jana Kotta, uistinu naš suvremenik.

Osnovna namjera različitih programa obilježavanja 400. godišnjice rođenja i 350. obljetnice smrti zasigurno nije izvući Molièrea iz zaborava. Naime, djelovanje spomenutoga autora već četiri stoljeća kontinuirano je u središtu zanimanja znanstvene i kulturne javnosti. Molièreova je recepcija još za autorova života, šezdesetih godina 17. stoljeća, bila izrazito uspješna i plodna i u matičnoj sredini i izvan nje. On je, dakle, već za života stekao status klasika, koji se tijekom idućih stoljeća dodatno učvrstio.

Molièreova karijera kazališnoga umjetnika počinje u četvrtome desetljeću 17. stoljeća, u vremenu i društvu koje je bilo iznimno naklonjeno toj vrsti umjetnosti. Sedamnaesto je stoljeće bilo zlatno doba kazališta u francuskoj kulturi. Politički i društveni kontekst u vrijeme vladavine dinastije Burbonaca osigurali su preduvjete za profesionalizaciju kazališne umjetnosti i povoljnije uvjete rada brojnim dramatičarima i kazališnim skupinama. Kazališna je umjetnost, kao i sve ostale umjetnosti, postala dio sustava čiji je cilj bio propagirati snagu monarhije i apsolutnu moć kralja. Kazališta su tijekom 17. stoljeća postala privilegirana mjesta susreta i društvena života. Pretpostavlja se da je u Parizu na predstave redovito odlazilo oko 50 000 gledatelja, dakle desetina od ukupnoga broja gradskoga stanovništva, koji su pripadali svim društvenim slojevima.

Prekretnica u pozicioniranju kazališne umjetnosti bilo je razdoblje vladavine Luja XIII. tijekom kojega je njegov prvi ministar Armand Jean du Plessis de Richelieu,

DECLARATION
DU ROY
LOUIS XIII.

AU SUJET DES COMEDIENS.

Du 16. Avril 1641.

L OUIS PAR LA GRACE DE DIEU,
ROY DE FRANCE ET DE NAVARRE:
A tous ceux qui ces presentes Lettres ver-
ront: SALUT, les continuelles Bénédictionns qu'il
plaît à Dieu épendre sur nôtre Regne, Nous obli-
geant de plus en plus à faire tout ce qui dépend de
Nous pour retrancher tous les déreglemens par les-
quels il peut être offensé: la crainte que Nous avons
que les Comedies qui se representent utilement pour
le divertissement des Peuples, sont quelques-fois ac-

A

shvativši da ona može postati učinkovito oruđe političke propagande u službi državnih interesa, poduzeo nekoliko koraka koji su imali pozitivan učinak. Deklaracijom od 16. travnja 1641. godine rehabilitirao je zanimanje glumaca, čime je bitno popravio njihov status i ugled u društvu, uveo je sustav financijskih potpora pariškim kazališnim skupinama te uredio i opremio izvedbeni prostor u vlastitoj palači. Osnovne smjernice njegove kulturne politike u drugoj polovini 17. stoljeća preuzima kraj Luj XIV., veliki ljubitelj baletne umjetnosti. Sustavom financijskih potpora zadržavao je kontrolu nad produkcijom, a u svojim je dvorcima redovito organizirao raskošne svečanosti čiji su sastavni dio bile različite izvedbene umjetnosti.

Tijekom prve polovine 17. stoljeća u Parizu su djelovale dvije stalne kazališne skupine, skupina kazališta Marais i ona Hôtel de Bourgogne. Predstave su se izvodile u dvoranama u kojima se nekoć igrala igra nalik današnjem tenisu (*jeu de paume*). Longitudinalne dvorane loše akustike u pravilu su bile duge tridesetak, a široke do dvadeset metara. Na jednome se kraju dvorane nalazila jednostavna pozornica ispred koje je bio parter, oko njega lože i iznad galerija. U parteru je publika stajala na nogama, mogla se slobodno kretati, jesti i piti tijekom izvedbe. Nerijetko je komunicirala s izvođačima te vrlo glasno izražavala negodovanje ili oduševljenje viđenim na pozornici. Izvedbe su u pravilu počinjale u ranim popodnevним satima, tri dana u tjednu. Cijeli je prostor, ne samo pozornica, bio osvijetljen svijećnjacima. Glumice i glumci bili su odjeveni u raskošne kostime, u skladu s modom onoga vremena, a ne s povijesnim razdobljem u koje je smještena radnja. Tijekom stoljeća za izvedbe su se opremile i dvorane u Petit-Bourbonu i Palais-Royalu.

Kazališne skupine su imale šest do dvanaest članova i bile su ustrojene na demokratskim načelima. Sve su se odluke bitne za djelovanje skupine donosile jednoglasno, a zarada se ravnomjerno dijelila. Umirovljeni članovi kazališne skupine imali su pravo na naknadu nakon prestanka aktivnoga angažmana. Među najpoznatijim glumcima i glumicama onoga vremena bili su Gros-Guillaume, Gaultier-Garguille, Turlupin, Tabarin, Jodelet, Montfleury, Floridor, gospođica Du Parc, Marie Champmeslé, gospođica De Brie itd. Svoju je kazališnu karijeru klasik svjetske komediografije Jean-Baptiste Poquelin, danas poznatiji pod imenom Molière, započeo upravo kao glumac.

Molière, koji se tim imenom koristi od 1644., kršten je 15. siječnja 1622. godine u Parizu. Bio je istinski kazališni čovjek, istovremeno komediograf, glumac i vođa

Claude Simonin, Molièreov portret u Sganarellovu kostimu, između 1650. i 1720.

nekoliko različitih kazališnih skupina, među kojima je bila i ona pod kraljevskim patronatom (*La Troupe du roi*). Odrastao je u građanskoj obitelji koja je generacijama trgovala tkaninama i lagodno živjela u pariškoj četvrti Les Halles, u ulici Saint-Honoré, u obrtničkome i trgovačkome središtu grada. Obrazovao se u Collège de Clermont, današnjemu liceju Louis-le-Grand, u kojemu je stekao najbolju moguću naobrazbu dostupnu sinovima građanskih obitelji. Pretpostavlja se da je u spomenutoj obrazovnoj instituciji naučio osnove latinskoga jezika, pisanja stihova te se upoznao s kazališnom umjetnošću koju su isusovci često koristili u obrazovne svrhe. U ranoj se mladosti, nakon upoznavanja s Madeleine Bédart i članovima njezine obitelji, odlučio posvetiti kazališnoj umjetnosti i za život zarađivati glumom. Madeleine Bédart, emancipirana i naobražena žena, u to je vrijeme već bila dio pariških kazališnih krugova. Godine 1643. Molière s Josephom, Madeleine i Geneviève Bédart, Catherine des Ursins, Germainom Clerinom, Nicolasom Bonnenfautom, Madeleine Malingre, Denisom Beysom i Georgesom Pinelom potpisuje ugovor o udruživanju. Tim su činom osnovali kazališnu skupinu *Illustre Théâtre* (hrv. *Znamenito kazalište*) koja je svega nekoliko mjeseci s uspjehom izvodila predstave, da bi nakon dvadeset mjeseci postojanja, zbog nagomilanih dugova, bila prisiljena zatvoriti vrata svoje unajmljene kazališne dvorane i napustiti Pariz. Idućih petnaest godina Molière i dio članova bivšega *Znamenitog kazališta* pridružuju se trupi Charlesa Dufresnea na jugu Francuske, a ona s vremenom postaje najglasovitija kazališna skupina izvan Pariza. Predstave su izvodili za provincijsko plemstvo i pripadnike visokoga građanstva. U nekoliko su navrata gostovali u Montpellieru, Toulouseu, Carcassonneu, Avignonu, Albiju, Dijonu itd. Upravo je u provinciji Molière otkrio autorski dar te je u to vrijeme napisao prve dramske tekstove.

Skupina se 1658. godine odlučila vratiti u Pariz te ponovno okušati sreću. Nakon uspješne izvedbe pred kraljem, dodijeljena im je na korištenje kazališna dvorana Petit-Bourbon u kojoj će s uspjehom djelovati nekoliko godina, sve do selidbe u dvoranu u Palais-Royalu. Već iduće godine postigli su značajan uspjeh izvedbom jednočinke *Smiješne precioze*. Kraljev mlađi brat Philippe d'Orléans postao je njihov službeni zaštitnik, a kralj Luj XIV. glavni naručitelj. U Parizu su se skupini tijekom idućih godina pridružili novi glumci i glumice (Charles Varlet zvan La Grange, Jodellet, Philibert Gassot, Du Croisy, Catherine de Brie, Du Parc, Mlle Herve i dr.). Osim onih koje je napisao Molière, izvodili su i tekstove brojnih drugih dramatičara, među kojima su bili Pierre Corneille, Paul Scarron, Jean Rotrou, Jean Racine itd. Uspjeh

njihovih predstava temeljio se na parodiji mondenskih običaja te problematiziranju tema (dogovorenoga) braka, ljubomore i prevare te obrazovanja žena, koje su bile sveprisutne u javnim raspravama onoga vremena. Kazališna je skupina tijekom petnaest pariških godina bila izrazito uspješna te je Molière zahvaljujući vlastitu radu postao bogat čovjek te istinska zvijezda svoga vremena. Molièreova skupina predstave je u Parizu izvodila u pravilu tri puta tjedno, a većinu njihove publike činili su pariški aristokrati i visoka buržoazija, dakle obrazovana urbana elita koja je mogla priuštiti kupnju ulaznica za kazalište. Često su nastupali u privatnim dvorcima i aristokratskim palačama te redovito na kraljevskim dvorovima. Molièreov uspjeh kod publike i teme kojima se u tekstovima bavio izazivali su snažne reakcije rivala i neistomišljenika, s kojima je vodio brojne i dugotrajne polemike, posebice nakon izvedbe *Škole za žene*, *Dom Juana* i *Tartuffea*.

J. E. A. Atget, Molièreova grobnica, groblje Père-Lachaise u Parizu

Premинуo je 17. veljače 1673. godine u vlastitu domu od posljedica krvarenja u plućima, izazvanoga upalom pluća ili snažnim bronhitisom, nekoliko sati nakon četvrte izvedbe *Umišljenoga bolesnika*. Pokopan je bez pompe na groblju župne crkve Saint-Eustache. Njegovi su ostatci nakon Francuske revolucije preneseni u novu grobnicu na groblju Père-Lachaise.

Tijekom trideset godina Molière je napisao ukupno trideset i četiri dramska teksta. Za razliku od svojih suvremenika, koji su se u znatnoj mjeri oslanjali na baštinu španjolske šesnaestostoljetne dramske tradicije, Molière dramaturgiju vlastitih dramskih tekstova temelji na sintezi antičke komediografije, posebice Plauta, srednjovjekovne francuske farse i talijanske renesansne komediografije (učene komedije i komedije *dell'arte*). Tom je sintezom stvorio novi oblik klasične komedije koja je snažno ukorijenjena u vrijeme i prostor u kojemu nastaje i koja o njemu kritički progovara. Osnovna Molièreova intencija bila je nasmijati publiku izvirgavajući poruzi sve one koji su bili u raskoraku u odnosu na društvenu normu onoga vremena: muževe rogoznje, škrtce, lažno pobožne ljude, snobove, nadriliječnike, društveno neprilagođene, provincijalce itd. Molière je komedijom pokušavao ispraviti društvene i karakterne mane, kazniti glupost, ismijati strasti te one koji žele promijeniti rođenjem fiksiran društveni položaj. U tekstovima je progovarao u temama koje su u društvu toga vremena izazivale prijepore, primjerice o licemjerju, snobizmu, lažnoj pobožnosti, hipohondriji, škrtosti, dogovorenim brakovima, obrazovanju djevojaka itd. Molièreova se poetika temeljila na dvama osnovnim zahtjevima, onom da slika narav i običaje svojega vremena te onom da nasmije i zabavi publiku. Molièreovo kazalište kroz smijeh je osuđivalo licemjerje, prosudbene pogreške i sljepoću pojedinih likova, istovremeno afirmirajući etiku koja se temeljila na razumu. Njegovi su dramski tekstovi slike društva njegova vremena, građanskoga društva druge polovine 17. stoljeća, napisani u skladu s klasicističkom poetikom, ali i mondenim vrijednostima onoga vremena, među kojima su galantnost i čestitost. Prioritet mu je bio nasmijati i zabaviti publiku, a ne poštivati pravila klasicističke dramaturgije.

Molière sustav dramskih likova preuzima poglavito iz antičke i talijanske renesansne komediografije. Preuzete tipske likove, poput, primjerice, autoritarnih očeva, mladih ljubavnika ili sluga i sluškinja, individualizira te upisuje u realnost francuskoga društva 17. stoljeća. Na taj način, temeljeći ih na tipovima, oblikuje karaktere. Tekstovi su napisani na govoru regije Ile-de-France koja je upravo tijekom 17. stoljeća postala

temelj standardnoga francuskog jezika, no zbog snažnije karakterizacije pojedinih likova pribjegava i drugim regionalnim govorima.

Njegovi su dramski tekstovi žanrovski prilično različiti. Među njima su komedije s elementima farse, „velike“ (klasicističke) komedije te komedije baleti. Još od kraja 17. stoljeća književna kritika najznačajnijim dijelom Molièreova opusa smatra „velike“ komedije u stihovima i u pet činova (*Škola za žene*, *Tartuffe*, *Mizantrop*, *Dom Juan* i *Učene žene*), koje se ujedno i najčešće uprizoruju. Tek od sredine 20. stoljeća revaloriziran je značaj njegovih komedija baleta.

Komedije baleti posve su novi kazališni žanr, nastao spajanjem komedije s glazbom i plesom. Žanr se razvio u drugoj polovini 17. stoljeća u Francuskoj, kao dio dvorskih svečanosti u vrijeme kralja Luja XIV. Književnu formu dao im je Molière. Hibridni je to žanr koji spaja dramsku književnost s glazbenom i plesnom umjetnosti. Nastaje umetanjem baletnih prizora između činova (klasicističke) komedije. Baletni interludiji, koji odišu pastoralnom atmosferom, nerijetko su bili tematski vezani za radnju komedije.

Prva izvedena komedija balet bila je *Dosadni* (*Les Fâcheux*), a autori su joj bili Molière, Jean-Baptiste Lully (kompozitor) i Pierre Beauchamps (baletni koreograf). Izvedena je 1661. godine na svečanosti koju je, u čast Luja XIV., u svom dvorcu Vaux-le-Vicomte upriličio tadašnji ministar financija Nicolas Fouquet. Molière je napisao dvanaest komedija baleta, uglavnom po kraljevoj narudžbi. Među njima su: *Ženidba na silu* (*Le mariage forcé*, 1664.), *Ljubav liječnik* (*L'Amour médecin*, 1665.), *Komična pastoralna* (*La Pastorale comique*, 1667.), *Sicilijanac* (*Le Sicilien*, 1667.), *Georges Dandin* (*Georges Dandin*, 1668.), *Gospodin Pourceaugnac* (*Monsieur de Pourceaugnac*, 1669.), *Čarobni ljubavnici* (*Les Amants magnifiques*, 1670.), *Građanin plemić* (*Le bourgeois gentilhomme*, 1670.), *Grofica Escarbagnas* (*Comtesse d'Escarbagnas*, 1671.), *Psiha* (*Pysché*, 1671.) i *Umišljeni bolesnik* (*Le malade imaginaire*, 1673.). Tematska poveznica među njima je slavljenje ljubavi. Udovoljava ukusu dvorske, aristokratske, publike te istovremeno poučava ukazujući na mane likova iz građanskoga sloja. Književna kritika najuspjelijom komedijom baletom drži *Građanina plemića*.

Premijerno su izvedene u različitim kraljevskim dvorcima (Versailles, Chambord, Saint-Germain-en-Laye itd.), a potom u Parizu, u kazališnoj dvorani u Port-Royalu. Izvedbe komedija baleta bile su sastavni dio spektakularnih višednevnih kraljevskih svečanosti koje su se održavale u vrtovima kraljevskih dvoraca, a osim kazališnih izvedbi uključivale su konjaničke povorke, balove, gozbe, viteška nadmetanja, vatromet itd., čiji je cilj bio ilustrirati političku moć i bogatstvo francuskoga kralja i monarhije. Spomenutom su prigodom u izvedbama komedija baleta nerijetko sudjelovali kralj i dvorjani.

Molièreovi suradnici bili su autori glazbe Jean-Baptiste Lully i Marc-Antoine Charpentier te koreograf Pierre Beauchamps. Nakon Molièreove smrti žanr komedije baleta nestaje, a njegovo mjesto u kazališnome životu Francuske preuzima opera. Tijekom 18. i 19. stoljeća taj je dio Molièreova opusa bio marginaliziran u odnosu na njegove pravilne klasicističke komedije u kojima je naglasak stavljen na analizu karaktera. Od sredine 20. stoljeća često se uprizoruju, no nerijetko su lišene pjevanih i plesnih dijelova.

Danas imamo na stotine dokumenata, uglavnom bilježničkih zapisa, koji svjedoče o Molièreovu životu, no njegovih privatnih dokumenata, pisama, rukopisa ili memoarskih tekstova nema. Brojne nepoznanice o autorovu životu, u razdoblju koje je uslijedilo nakon njegove smrti, otvorile su prostor za pojavu brojnih neutemeljenih pretpostavki, hipoteza, pa čak i mistifikacija. Zbog nedostataka pouzdane dokumentacije došlo je do izmišljanja biografije. Fikcionalno se nerijetko prezentiralo kao faktografsko, za što su zaslužni prije svega prvi Molièreovi biografi Jean Vivot (La Grange) i Charles Varlet, čija je biografija, naslovljena *Vie de Moliere*, objavljena kao predgovor sabranim izdanjima Molièreovih dramskih tekstova 1682., te Grima-restova biografija iz 1705., koja obiluje anegdotama i lakunama nadomještenim izmišljotinama. Na svakoj stranici, što su dokazali kasniji biografi čiji je rad utemeljen na pomnim arhivskim istraživanjima, Grimarestove biografije ima pogrešaka. No te su prve biografije kreirale sliku melankoličnoga filozofa koji pati zbog ljubomore suvremenika i koji umire na sceni. Prezentirali su ga kao nesretnu, usamljenu i boležljivu osobu, iako su povjesničari književnosti dokazali da je bio sretan, bogat i ugledan. Od 18. stoljeća Molière se smatra univerzalnim genijem, moralistom i filozofom. Posebice prosvjetitelji poimaju Molièrea kao filozofa. Prema Voltaireu, utjelovljenje je francuskoga duha. Prema Diderotu, preteča prosvjetiteljstva. Do Francuske

revolucije Molièreove je komedije izvodila isključivo Comédie-Française, koja je u to vrijeme imala monopol na izvedbe. Nakon revolucije monopol je ukinut te u to vrijeme Molière postaje najizvođeniji autor u pariškim kazalištima. Privilegirane su komedije intrige s elementima farse, dok njegove velike/pravilne/klasicističke komedije odlaze u drugi plan.

Devetnaesto je stoljeće ključno razdoblje Molièreove recepcije zato što ga se tada počinje doživljavati kao nacionalnoga pisca. Za vrijeme Treće republike (1870. – 1940.) njegovi tekstovi postaju sastavni dio školskih programa. Molière se počinje poimati kao klasik nacionalne književnosti, utjelovljenje patriotskih i republikanskih vrijednosti, a njegovo djelo kao ilustracija vrijednosti laičnosti i građanstva. Zadaća njegovih tekstova u obrazovnome sustavu bila je poticati nacionalno jedinstvo i konstrukciju kolektivnoga identiteta nacije. S obzirom na to da klasicizam čini pedagoški temelj školskih programa u vrijeme Treće republike, primat se davao velikim, klasicističkim komedijama. Učenici su čitali *Mizantropa*, *Tartuffea* i *Učene žene*, dok je o nepravilnim komedijama prevladavao negativan stav.

Tijekom prvoga i drugoga desetljeća 20. stoljeća Molière se počinje poimati i kao autor pučkoga kazališta, zahvaljujući poglavito Jacquesu Copeauu, no i Firminu Gémieru, Mauriceu Pottecheru, Romainu Rollandu, a kasnije i Gastonu Batyju i Louisu Jouvetu. Nakon Drugoga svjetskog rata Jean Vilar oko njegova opusa gradi repertoar Théâtre National Populaire u Parizu i novoosnovanog kazališnog festivala u Avignonu. Pedesetih godina, zahvaljujući studiji Renée Braya, Molière se počinje intenzivnije poimati kao kazališni čovjek, a nedugo potom i kao autor komedija baleta, neodvojivih od barokne estetike. Nakon 1968. u scenskim se uprizorenjima njegovih tekstova nerijetko progovara o suvremenosti, dakle traže se odrazi aktualnih tema i preokupacija. U takvim redateljskim čitanjima ističu se Antoine Vitez, Roger Planchon, Patrice Chéreau i Jean-Paul Vincent. Molière od sedamdesetih godina 20. stoljeća postaje nezaobilazna točka za kazališne redatelje koji se žele dokazati originalnom interpretacijom potvrđena repertoara i nezaobilazno repertoarna okosnica francuskih nacionalnih, ali i regionalnih i privatnih kazališta.

Dramski tekstovi francuskoga klasika Jean-Baptistea Poquelina na pozornicama su hrvatskih kazališta kontinuirano prisutni još od 18. stoljeća. U sklopu zanimanja za sve što je francusko, a koje se intenziviralo tijekom 18. stoljeća, u Dubrovniku su

prerađene dvadeset i tri Molièreove komedije. Prerade Molièreovih dramskih tekstova u osamnaestostoljetnome Dubrovniku jedna su od ključnih epizoda i Molièreove recepcije u hrvatskoj kulturi i hrvatsko-francuskih književnih odnosa općenito. Dubrovačke su prerade, što je važno istaknuti, napravljene na temelju izvornika na francuskome jeziku, a ne posredno. Korpus, sastavljen od dvadeset i tri prerade, svjedoči o pojačanome zanimanju za francuski jezik i kulturu u onodobnome Dubrovniku. Osim *Psike*, sve su prerade napisane u prozi. Molièreove su komedije u osamnaestostoljetnome Dubrovniku prerađene s ciljem da budu izvedene na pozornici. U razdoblju između 1715. i 1744. godine izvele su ih dubrovačke amaterske kazališne družine, u Orsanu ili u privatnim dubrovačkim palačama. Francuski književni jezik, kojim su napisani Molièreovi tekstovi, u preradama je zamijenjen živim dubrovačkim govorom koji obiluje domaćim riječima i izrazima te novim usporedbama, slikama, metaforama, hiperbolama, krilaticama, uzvicima i narodnim poslovicama. U većini prerada radnja je lokalizirana u Dubrovnik i u tekst su uneseni brojni aspekti dubrovačke onodobne svakodnevice. Osim dubrovačkih, i tri se anonimne komedije iz 18. stoljeća sa sjevera Hrvatske (*Vdova*, *Čini barona Tamburlana* i *Mislibolesnik iliti Hipokondrijakuš*) dovode u vezu s Molièreovim predlošcima.

Dramski se tekstovi francuskoga klasika kontinuirano prevode i uprizoruju tijekom cijeloga 19. stoljeća, a posebice učestalo od prijelaza 19. na 20. stoljeće. Njegovo je ime kontinuirano prisutno na repertoarima hrvatskih kazališta, posebice u drugoj polovini stoljeća. S velikim se uspjehom izvode *Umišljeni bolesnik*, *Škrtac*, *Smiješne precioze* i *Scapinove spletke*. Značajan prostor na repertoaru hrvatskoga nacionalnog kazališta Molière dobiva i u vrijeme intendanture Stjepana Miletića. Po broju premijerno izvedenih Molièreovih naslova u hrvatskim kazalištima izdvaja se razdoblje kraja 19. stoljeća, ono između 1945. i 1955. godine te devedesete godine 20. stoljeća. S uspjehom su krajem 19. stoljeća u Zagrebu uprizoreni *Misli da je bolesnik*, *Kaćiperke*, *Učene žene*, *Tartuffe*, *Scapinove spletke* i *Škrtac*. Molièreovi dramski tekstovi sastavni su dio repertoara hrvatskih kazališta i tijekom Drugoga svjetskoga rata. Izvodi ih i kazališna skupine Družina mladih koju u to vrijeme vodi Vlado Habunek. U Zagrebu su, na hrvatskome i na francuskome jeziku, izveli *Scapinove spletke* i *Ljubomornoga Barbouilléa*. Deset poslijeratnih godina, zbog broja izvedbi u kazalištima diljem SR Hrvatske, predstavlja ključno razdoblje kazališne recepcije. Brojem novih uprizorenja izdvajaju se *Umišljeni bolesnik*, *Učene žene*, *Scapinove spletke*, *Škrtac*,

George Dandin i *Tartuffe*. Predstave su izvedene u kazalištima u Karlovcu, Rijeci, Vinkovcima, Požegi, Varaždinu, Virovitici, Sisku, Bujama, Zagrebu, Dubrovniku, Splitu, Zadru, Osijeku, Bjelovaru, Šibeniku i Puli. Idućih su desetljeća, do devedesetih godina, Molièreovi tekstovi uprizoreni još pedesetak puta, a među njima se izdvajaju režije *Mizantropa* i *Don Juana* Koste Spaića, *Scapinovih spletki* i *Građanina plemića* Mladena Škiljana te *Tartuffe* i *Mizantrop* u režiji Božidara Violića. Između 1990. i 1999. godine u kazalištima u Dubrovniku, Osijeku, Puli, Rijeci, Varaždinu, Virovitici i Zagrebu premijerno je izvedeno još dvadesetak uprizorenja Molièreovih dramskih tekstova. Već desetljećima nije prošla ni jedna kazališna sezona tijekom koje na repertoar bar jednoga hrvatskog kazališta nije uvršten neki Molièreov naslov. Posljednjih su godina česte režije koje tendiraju aktualizaciji i modernizaciji njegovih tekstova. Intenzitet zanimanja hrvatskih kazališnih umjetnika za francuskoga dramatičara ne jenjava ni u 21. stoljeću. Njegovi se tekstovi i danas redovito uprizoruju. Teme o kojima je Molière u komadima progovarao u dosluhu su s recentnim domaćim društvenim problemima. Molière je desetljećima najizvođeniji francuski dramski autor u hrvatskome kazalištu te jedan od najizvođenijih stranih autora.

Prvi prijevodi Molièreovih tekstova na strane jezike i prve izvedbe u inozemnim kazališnim sredinama mogu se datirati u vrijeme Molièreova života. Hrvatska kultura po tom pitanju nije iznimka jer je prvi prijevod jednoga od Molièreovih tekstova na hrvatski jezik napravljen još za autorova života. Naime, Fran Krsto Frankopan pred kraj života počeo je prevoditi komediju *George Dandin*, svega dvije godine nakon objave izvornika. Komediju, koju je naslovio *Jarne bogati*, prevodio je izravno s francuskoga jezika i to, kako se pretpostavlja, tijekom boravka u austrijskim tamnicama. Prijevod nije imao vremena dovršiti, preveo je prva tri čina te početak četvrtoga. Radnju je adaptirao i lokalizirao u domaću sredinu pa naslovni lik, George Dandin, dobiva ime Jarne. Nešto su kasnijega datuma prilagodbe za koje se pretpostavlja da im jedan od izvora Molière: *Vdova*, *Čini barona Tamburlana* i *Mislibolesnik iliti Hipokondrijakuš*. U Dubrovniku su sredinom 18. stoljeća lokalizirane dvadeset i četiri Molièreove komedije: *Jarac u pameti* (*Sganarelle ou le Cocu imaginaire*), *Don Garcija od Navarre aliti Ljubovnik sumnjiv* (*Dom Garcie de Navarre ou le Prince jaloux*), *Nauk od mužova* (*L'École des maris*), *Dosadni* (*Les Fâcheux*), *Nauk od žena* (*L'École des femmes*), *Suproć onijem koji su zabavili „Nauk od žena“* (*La Critique de „L'École des femmes“*), *Ženidba usilovana* (*Le Mariage forcé*), *Gospo-*

darica od Elide (La Princesse d'Élide), Tarto (Le Tartuffe), Džono aliti Gos (Dom Juan ou Le Festin de pierre), Ljubav liječnik (L'Amour médecin), Mizantrop (Le Misanthrope), Liječnik i za nevolju (Le Médecin malgré lui), Vukašin aliti Ljubav pitur (Le Sicilien ou l'Amour peintre), Amfitrion (Amphitryon), Ilija aliti muž zabezaočen (George Dandin ou Le Mari confondu), Lakomac (L'Avare), Jovadin (Monsieur de Pourceaugnac), Ilija Kuljaš (Le Bourgeois gentilhomme), Psike (Psyché), Udovica (La Comtesse d'Escarbagnas), Žene pametne (Les Femmes savantes) i Nemoćnik u pameti (Le Malade imaginaire). Ovaj je korpus u široj javnosti poznat pod imenom „francézarije“. *Psihe* je preveo Franatica Sorkočević, dok se pretpostavlja da su autori ostalih prerada Petar Kanavelić, Džono Bunić mlađi, Petar Bošković, Marin Tudišević, Josip Betondić i Đuro Ban. Tekstove su preradili za potrebe izvedbe u lokalnim kazalištima, s osnovnim ciljem da zabave publiku.

Novo razdoblje Molièreove prijevodne recepcije započinje krajem 19. stoljeća, u vrijeme profesionalizacije hrvatskoga kazališta. Godine 1887. Ivan Širola preveo je i objavio *Škrtca* i *Umišljenoga bolesnika*, a tadašnji dramaturg Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu, Nikola Andrić, preveo je *Smiješne precioze* i naslovio ih *Kačiperke*. Tijekom 20. stoljeća *Škrtac* je na hrvatski jezik preveden pet puta (preveli su ga Vladimir Vežić, Ivan Širola, Radovan Ivšić, Iso Velikanović i Višnja Machiedo), a *Umišljeni bolesnik* četiri puta (preveli su ga Ivan Širola, Vladimir Vežić, Iso Velikanović i Mladen Škiljan). Po tri su puta prevedeni *Tartuffe* (Tomo Maretić, Slavko Ježić i Vladimir Gerić), *George Dandin* (Vladimir Gerić, Vojmil Rabadan i Franjo Crnčić), *Scapinove spletke* (Vladimir Vežić, Nikola Andrić i Mladen Škiljan), *Škola za žene* (Iso Velikanović, Ivo Hergešić i Vladimir Gerić), *Građanin plemić* (Simo Matavulj, Iso Velikanović i Mladen Škiljan) i *Mizantrop* (Nikola Andrić, Tinka Teklić i Vladimir Gerić). Na hrvatski su jezik prevedeni svi Molièreovi tekstovi izuzev *L'Étourdi*, *Les Amants magnifiques*, *Mélicerte* i *La Pastorale comique*. Većina ih je prevedena za potrebe izvedbe u kazalištu, a dio je potom i objavljen u formatu knjige. Broj objavljenih Molièreovih dramskih tekstova puno je manji od onih prevedenih i uprizorenih. Svi su prijevodi obilježeni trenutkom nastanka te su u skladu s prevoditeljskim normama toga vremena. Na prijevodima su radili najbolji prevoditelji s francuskoga na hrvatski jezik: Vladislav Vežić, Spiro Dimitrović Kotaranin, Tomislav Maretić, Nikola Andrić, Jakša Sedmak, Iso Velikanović, Slavko Ježić, Radovan Ivšić, Ivo Hergešić, Vladimir Gerić i Višnja Machiedo. Brojem i kvalitetom

prijevoda izdvaja se oni Vladimira Gerića (1928.), kazališnoga redatelja i specijalista za prijevode drame, koji je od početka šezdesetih godina 20. stoljeća do danas preveo *Mizantropa*, *Školu za žene*, *Georgea Dandina*, *Tartuffea*, *Liječnika protiv volje*, *Kritiku Škole za žene i Versaillesku improvizaciju*. Njegovi se prijevodi posljednjih pet desetljeća najčešće koriste za uprizorenja u hrvatskim kazalištima. Među rijetkim novim prijevodima izdvaja se prerada *Les Fourberies de Scapin* koju je pod naslovom *Šmigalove furbarije* 2015. godine objavio Luko Paljetak.

Izložba izdanja Molièreovih dramskih tekstova iz fonda Znanstvene knjižnice u Zadru postavljena je prigodom obilježavanja autorove 400. godišnjice rođenja i 350. obljetnice smrti. Namjera je širu zainteresiranu javnost podsjetiti na trajnu prisutnost Molièreove komediografije na našim prostorima i iznimno uspjelu recepciju, o čemu svjedoči broj prevedenih i uprizorenih tekstova. Znanstvena knjižnica u Zadru, kao jedna od središnjih institucija hrvatske kulture, u fondu čuva značajan broj izdanja Molièreovih tekstova, među kojima je i prvo postumno izdanje sabranih djela iz 1682. godine, a ova je prigoda bila povod da se odabrana izdanja prezentiraju javnosti i još jednom istaknu činjenicu da je Molière i dalje naš suvremenik.

Mirna Sindičić Sabljo

Bibliografija

Batušić, N. (2001), „Kajkavska komedija Mislibolesnik iliti Hipokondrijakuš“, *Krležini dani u Osijeku*, dio 1, prir. Branko Hećimović, Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, Zagreb, str. 102-117.

Bradby, D., Calder, A. (2006). *The Cambridge Companion to Molière*, Cambridge University Press, Cambridge.

Čale Feldman, L. (2001). „Molière“, u: D. Detoni-Dujmić (ur.), *Leksikon stranih pisaca*, Zagreb, Školska knjiga, str. 727.

Čale Feldman, L. (2018). „Žene pametne“, *Književna smotra*, L, 187 (1), str. 5-22.

Čale Feldman, L. (2021). „Sozija, jedan drugi ja isti: Amfitirion ponovljen“, u: T. Bogdan i dr. (ur.), *Perivoj od slave. Zbornik Dunje Fališevac*, Zagreb, FFpress, str. 85-97.

Dealberto, C., Grandin, J., Schuwey, C. (2022). *L'Atlas Molière*, Les Arènes, Pariz.

Deanović, M. (1972/1973). „Predgovor“, u: *Dubrovačke preradbe Molièreovih komedija*, I-II, SPH, svz. 36-37, Zagreb, JAZU, str. 5-30.

Deanović, M. (1987). „Molière u povijesti dubrovačkoga teatra XVIII. vijeka“, *Dani hvarskog kazališta. XVIII. stoljeće*, knj. V, ur. M. Franičević, Split, Čakavski sabor, str. 121-125.

Donné, B. (2022). *Molière*. Coll. Qui est tu?, Les Editions du cerf, Pariz.

Duchêne, R. (1998). *Molière*, Fayard, Pariz.

Fališevac, D. (1978). „Kajkavska komedija Čini barona Tamburlana“, u: *Dani hvarskog kazališta. XVIII. stoljeće*, knj. V, ur. M. Franičević, Split, Čakavski sabor, str. 468-482.

Fališevac, D. (2001). „Na koji su jezik Dubrovčani prevodili Molièrea ili kako su Alceste i Philinte postali Džono i Frano“, u: *Krležini dani u Osijeku*, dio 1., prir. B. Hećimović, Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, Zagreb, str. 59-79.

Forestier, G. (2018). *Molière*, Gallimard, Pariz.

Hergešić, I. (1978), *Shakespeare-Molière-Goethe. Književno-kazališne studije*, Znanje, Zagreb.

Lovrić Jović, I. (2014). *O starom dubrovačkom govoru nazbilj. Jezična analiza dubrovačkih frančezarija*, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb.

Mallet, F. (1986). *Molière*, Grasset, Pariz.

Mazouer, C. (2006). *Molière et ses comédies-ballets*, Honoré Champion, Pariz.

Muraj, L. (2001). „Molière preobučen na dubrovačku“, *Dubrovnik*, br. 1, str. 143–168.

Novak, S. P. (2000). „Frančezarije“, u: K. Nemec, D. Fališevac, D. Novaković (ur.), *Leksikon hrvatskih pisaca*, Zagreb, Školska knjiga, str. 220-221.

Novalić, Đ. (1983), „Molière u sjevernoj Hrvatskoj“, *Gesta*, br. 15-16, str. 83-90.

Pavličić, P. (1985). „Tipovi upotrebe stiha u dubrovačkim preradbama Molièreovih scenskih djela“, u: *Stih u drami&Drama u stihu*, Sveučilišna naklada Liber, Zagreb, str. 63-86.

Pavlović, C. (2005). „Molièreove svečanosti à la ragusaine“, u: N. Batušić i dr. (ur.), *Dani Hvarškoga kazališta. Igra i svečanost u hrvatskoj književnosti i kazalištu*, svz, 31, Zagreb – Split, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Književni krug, str. 62-75.

Plejić Poje, L. (2009). „Frančezarije“, u: V. Visković (ur.), *Hrvatska književna enciklopedija*, svz. 1, A-GI, Zagreb, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, str. 553-554.

Poirson, M. (2022). *Molière. La fabrique d'une gloire nationale (1622-2022)*, Seuil, Pariz.

Sindičić Sabljo, M. (2020). „O dramskom prostoru u osamnaestostoljetnim dubrovačkim preradbama Molièrea: Jarac u pameti, Lakomac i Jovadin“, u: *Emisija i recepcija. uz 80. obljetnicu rođenja Mirka Tomasovića*, ur. C. Pavlović, Zagreb: Matica hrvatska, str. 89-95.

Sindičić Sabljo, Mirna (2019). „Likovi rezonera u osamnaestostoljetnim preradbama Molièrea u Dubrovniku (*Nauk od mužov, Tarto i Nemoćnik u pameti*)“, u: *Poredbena čitanja hrvatske i francuske književnosti. 10 studija*, Zadar: Sveučilište u Zadru, str. 79-110.

Sindičić Sabljo, M. (2022). „O (ne)prevođenju Molièrea u hrvatskom kazalištu devedesetih godina 20. stoljeća (i nakon)“, u: *Krležini dani u Osijeku 2021. Devedesete u hrvatskoj dramskoj književnosti i kazalištu*, 2. dio, ur. M. Petranović, Osijek, Zagreb: HAZU/HNK Osijek/Filozofski fakultet u Osijeku, str. 342-355.

Tomasović, M. (1978). „Dubrovački George Dandin“, u: *O hrvatskoj književnosti i romanskoj tradiciji*, Zagreb, Mladost.

Tomasović, M. (1984). „Aspekti recepcije Molièrea u osamnaestostoljetnom Dubrovniku“, *Zapisi o Maruliću i drugi komparatistički prilozi*, Split, Logos.

Türk, M. B. (2008). „Prvi slovenski prijevod Molièreovog Georgesa Dandina i njegove sociolingvističke i dramaturške implikacije“, *Filološke studije*, 1.

LES
ŒUVRES
POSTHUMES
DE
MONSIEUR
DE MOLIERE.
TOME VIII.

Imprimées pour la première fois en l'année 1682.

Enrichies de Figures en Taille-douce.

A PARIS.

CHEZ DENYS THIERRY, rue saint Jacques,
à l'enseigne de la Ville de Paris.

CLAUDE BARBIN, au Palais, sur le se-
cond Perron de la Sainte Chapelle.

Chez

ET

PIERRE TRABOUILLET, au Palais, dans la
Gallerie des Prisonniers, à l'image S. Hubert, &
à la Fortune, proche le Greffe des
Eaux & Forests.

M. DC. LXXXII.

AVEC PRIVILEGE DU ROY.

Izdanja Molièreovih dramskih tekstova u fondu Znanstvene knjižnice Zadar

1.

L'amore medico : commedia-balletto in tre atti / di Moliere ; tradotta e commentata per le scuole da Gaspare Amoretti. - Milano : C. Signorelli, 1925. - 35 str. ; 21 cm
821.133.1-2=131.1
Misc.D 13048

2.

Amphitryon ; George Dandin ; L'avare / Moliere ; texte etabli, presente et annote par Georges Couton. - <Paris> : Gallimard, 1973. - 308 str. ; 18 cm. - (Collection Folio; 333)
Bibliografske bilješke: str. <278>-282. - Chronologie: str. <273>-277. - Notes: str. <283>-308.
821.133.1-2
135938-g

3.

L'avare : comedie / de Moliere ; avec introduction et notes par Emilia Liverani Dolci. - Milan : C. Signorelli, 1924. - 82 str. ; 19 cm
Jean-Baptiste Poquelin dit Moliere : (1622-1673): str. <5>-8.
821.133.1-2
Misc.D 18954

4.

L'avare : comedie en cinq actes / par J. B. Poquelin de Moliere ; avec notes et vocabulaire par Adolf Kruecke. - Berlin : Friedberg & Mode, 1915. - 99 str. ; 16 cm . - (Theatre francais. Collection Friedberg & Mode ; No 3)
Molieres Leben: str. <3>-7.
821.133.1-2
58462-g

5.

L'avaro : commedia / di Moliere ; tradotta da Icilio Giannini ; e commentata per le scuole da Manfredo Vanni. - Milano : C. Signorelli, 1924. - 62 str. ; 20 cm
Str. <5>: Avvertenza / Manfredo Vanni. - Bilješke uz tekst.
821.133.1-2=131.1
Misc.D 12839

6.

L'avaro : commedia in cinque atti / J. B. Poquelin de Moliere. - Milano : Sonzogno, 1911. - 93 str. ; 18 cm. - (Biblioteca universale : antica e moderna ; 408)
Str. <3>-10: Il Moliere e la commedia di carattere / Eugenio Levi.
821.133.1-2=131.1
Misc.D 3541

7.

Il borghese gentiluomo / Moliere ; traduzione, prefazione e note a cura di Cesare Levi. - Firenze : C. Sansoni, <19-->. - XVI, 199 str. ; 17 cm. - (Biblioteca sansoniana straniera ; 45)
Prefazione: str. <V>-XVI. - Note: str. <169>-199.
821.133.1-2=131.1
100032-g

8.

Le bourgeois gentilhomme / de J.-B. Poquelin dit Moliere ; avec introduction et notes par Adolphe Duch. - Milan : C. Signorelli, 1925. - 76 str. ; 20 cm
Moliere: (1622-1673): str. <5>-8.
821.133.1-2
Misc.D 26914

SGAN. Ma perché dovrei far questo?

LIS. Perché ve lo dico io.

SGAN. Andiamo via. La lera la la la lera la. Ma che-diamine!?

LIS. Signore, vostra figlia è guarita.

SGAN. Guarita ... mia figlia?!

LIS. Sì; io vi porto un medico, ma un medico coi fiocchi, che fa delle cure meravigliose, e che s'infischia di tutti gli altri medici

SGAN. Dov'è egli?

LIS. Ora lo faccio entrare.

SGAN. Vediamo un po' se costui varrà più degli altri.

SCENA V.

CLITANDRO (*in abito di medico*) e SGANARELLO.

LIS. (*introducendo Clitandro*) Eccolo qui.

SGAN. Corbezzolo! Medico giovane, barba di prima lanugine!

LIS. La scienza non si misura dalla barba;¹ la sua abilità non risiede nel mento.

SGAN. Signore, mi hanno detto che ci avete dei rimedi meravigliosi per agevolare il bisogno del corpo.

CLIT. Signore, i miei rimedi non sono come quelli degli altri; gli altri adoperano l'emetico, il salasso, le medicine e i clisteri; quanto a me, io guarisco i miei malati con parole, con suoni, con lettere, con talismani, con anelli incantati.

LIS. Gliel'ho detto, io?

SGAN. Ecco un grand' uomo!

LIS. Padrone, poi che la vostra figliuola è là, bell' e vestita, in un seggiolone, la faccio subito passar qui.

SGAN. Sì, falla passare.

CLIT. (*tastando il polso a Sganarello*)² La vostra figliuola è molto malata.

SGAN. E ve lo dice il mio polso?

CLIT. Sì, per la corrente di simpatia che è tra il padre e la figlia.

1. Toinette dice, invece, ad Argan - Malade imaginaire: Atto III, Sc. XIV - tutto l'opposto: « La barbe fait plus de la moitié d'un médecin ». Anche Lucinda nei suoi discorsi scherza spesso sulla scienza barbata, massime dei filosofi. Il giovinetto lettore poi che è padre Zaccharia: « E non istate a badare, come fanno certi ignoranti, che sia così nanhuetino, con una vocina fessa e una barba misera, non dico per predicare, perché ognuno ha i suoi doni; ma per dar pareri è un uomo, sapete ». P. S. Cap. XVIII, A. Manzoni.

2. Cominciamo questa trovata di tastare il polso al padre per conoscere la malattia della figlia!

SCENA VI.

LUCINDA, LISETTA, SGANARELLO, CLITANDRO.

LIS. (*a Clitandro*) Sedetevi, Signore; eccovi una sedia vicino a lei. (*a Sganarello*) Andiamo, via; lasciateli soli tutti e due.

SGAN. Perché? voglio invece starci anch'io.

LIS. Che mi canzonate?! bisogna, vi dico, andar via. Un medico ha cento cose da domandare, che non è bello che altri senta.

(*Sganarello e Lisetta si allontanano*).

CLIT. (*parlando a voce bassa a Lucinda*) Signorina, io non posso dirvi l'ammirazione, l'estasi mia di questo momento quanto è grande; tanto ch'io non so come cominciare a parlarvi. Finché non vi parlavo, se non cogli occhi, mi pareva di avere mille cose da dirvi, ed ora che posso parlarvi alline, come ardentemente desideravo, eccomi qui tutto sbalordito, e la mia gioia troppo grande mi soffoca ogni sillaba in gola.

LUC. Lo stesso devo dirvi di me, Signore. Io provo, come voi, certi moti di gioia, mi sento insomma così felice, che non so, non posso parlare¹.

CLIT. Ah! signorina, quanto sarei felice, se veramente voi sentiste tutto quello che io sento, e se io potessi giudicare la vostra anima dalla mia! Ma, Signorina, posso io almeno credere che devo a voi d'aver immaginato questo felice stratagemma, il quale mi fa godere della vostra presenza?

LUC. Se voi non mi dovete proprio il pensiero, voi mi siete almeno debitore d'averne approvata la proposta con grandissima gioia.

SGAN. (*a Lisetta*) E mi pare che le parli un po' troppo da vicino.²

LIS. (*a Sganarello*) Gli è ch'egli studia la sua fisionomia e tutti i tratti del suo viso.³

CLIT. (*a Lucinda*) Sarete costante, Signorina, in quest'affetto buono che ora mi dimostrate?

LUC. Ma voi sarete ben saldo nei propositi che mi affermate ora?³

CLIT. Ah! Signorina, sino alla morte. Io non ho altro più vivo desiderio che d'essere vostro, e ve lo proverò da quanto mi vedrete fare ben presto.

1. Piace questo pudore guardingo, non privo di affetto, che manifestano questi due innamorati onesti.

2. Ingenua l'osservazione di Sganarello, e umoristica e comica la risposta della furba Lisetta.

3. Amabile questa ritrosia onestà di Lucinda, che dubita della costante fedeltà del suo innamorato, e piena di serio affetto la risposta di Clitandro col solito, immancabile giuramento d'amore.

9.

Le bourgeois gentilhomme : <commedie-ballet> / Moliere ; introduction et notes par Pietro Maggi. - Napoli : R. Pironti, <1932> . - 127 str. ; 19 cm. - (Collana di classici stranieri)
-- Notes explicatives. - 20 str.
821.133.1-2
33557-f

10.

Le bourgeois gentilhomme : comedie-ballet / Moliere ; avec une Notice biographique, une Notice historique et litteraire, des Notes explicatives, des Jugements, un Questionnaire sur la piece et des Sujets de devoirs par Rene d'Hermies. - Paris : Larousse, <1934?>. - 115 str. ; 17 cm . - (Classiques Larousse)
Resume chronologique de la vie de Moliere : (1622-1673): str. <4>. - Le bourgeois gentilhomme 1670: str. <5-10>.
821.133.1-2
201928-g

11.

Le bourgeois gentilhomme ; Les femmes savantes ; Le malade imaginaire / Moliere ; texte etabli, presente et annote par Georges Couton. - <Paris> : Gallimard, 1973. - 441 str. ; 18 cm. - (Collection Folio ; 334)
Bibliografske bilješke: str. <367>-371. - Chronologie: str. <359>-364. - Notes: str. <373>-441.
821.133.1-2
135939-g

12.

Commedie / Moliere ; con prefazione e traduzione di Renzo Sacchetti. - Milano: Sonzogno, 1907. - 89 str. ; 18 cm. - (Biblioteca universale : antica e moderna ; n. 374)
Sadržaj s nasl. str.: Le preziose ridicole ; Sganarelle o il Cornuto immaginario ; La contessa d'Escarbagnas. - Le piccole figure di

Moliere: str. <3>-7.

821.133.1-2=131.1

Misc.D 3540

13.

Commedie scelte / Moliere ; introduzione, commento e appendicee a cura di Luciano Bosisio. - Milano : A. Mondadori, 1930 . - 419 str. : ilustr. ; 21 cm. - (Edizioni Mondadori per le scuole medie)
Bibliografija: str. <413>. - Introduzione: str. <3>-37. - Str. 411-412: Il Goldoni e il Moliere / Abdelkader Salza. - Bilješke uz tekst.
821.133.1-2
821.133.1-2=131.1
64456-d

14.

Dom Juan ou Le festin de pierre : comedie / Moliere ; avec une Notice biographique, une Notice historique et litteraire, des Notes explicatives, une documentation thematique, des Jugements, un Questionnaire et des Sujets de devoirs par Leon Lejealle. - Paris : Larousse, 1986. - 141 str., <2> lista s tablama : ilustr. ; 17 cm. - (Classiques Larousse)
Bio-bibliografske bilješke o autoru: str. <4-7>.
ISBN 978-2-038-70103-6
821.133.1-2
212522-g

15.

Don Juan ; Škrtac / Moliere ; <preveo i pogovor napisao Radovan Ivšić>. - Zagreb : Zora, 1950. - 206 str., <1> list s tablom (ilustr.) ; 19 cm. - (Klasično kazalište / Zora)
Bilješke: str. 181-186. - Molierov život i djela: str. 187-206.
821.133.1-2=163.42
40463-f

16.

Les femmes savantes / de J.-B. Poquelin
dit Moliere ; avec introduction et notes par
Livia Salza. - Milan : C. Signorelli, 1925. -
83 str. ; 19 cm

Moliere (Jean-Baptiste Poquelin) : (1622-
1673): str. <5>-7.

821.133.1-2

53325-e

17.

Les femmes savantes : comedie /
Moliere ; avec une notice biographique, une
notice litteraire et des notes explicatives
par Rene Vaubourdolle. - Paris : Librairie
Hachette, 1925. - 72 str. ; 18 cm. - (Theatre
classique)

Pravo ime autora: Jean-Baptiste Poquelin. -
Notice sur Moliere: str. <5>-6. - Notice sur
Les femmes savantes: str. <7>-8.

821.133.1-2

Misc.D 32292

18.

Der Geizige : Lustspiel in fünf Aufzügen
/ von Moliere ; uebersetzt von Auguste
Cornelius. - Leipzig : Ph. Reclam jun.,
<1871>. - 75 str. ; 15 cm. - (Universal-
Bibliothek / Ph. Reclam jun. ; 338)

821.133.1-2=112.2

Misc.D 26559

19.

Giorgio Dandin o Il marito confuso ; Il
Medico suo malgrado : commedie /
Moliere ; traduzione di Ventura Almanzi. -
Milano : Societa editoriale Milanese, 1908
. - 95 str. ; 17 cm. - (La biblioteca per tutti ;
n. 3)

<Moliere>: str. <3>.

821.133.1-2=131.1

Misc.D 3582

20.

Građanin plemić : komedija-balet
/ Moliere ; prijevod, adaptacija i izbor

popratnih tekstova Mladen Škiljan. -

Zagreb : Hrvatsko narodno kazalište <et al.>,
1966. - 62 str., <4> str. S tablama (ilustr.) ;
20 cm. - (Biblioteka Scena ; 1)

Interpretacije: str. 54-62.

821.133.1-2=163.42

Misc.D 11375

21.

Izabrana djela / Moliere ; uredio Ivo
Hergešić. - Zagreb : Matica hrvatska, 1951-
. - sv.; 20 cm. - (Svjetski pisci / Matica
hrvatska)

Sv. 1. - 1951. - 398 str., <1> list s tablom
(portret Moliera)

Sadržaj: Kaćiperke = Les precieuses
ridicules ; Sganarelle ili Umišljeni rogonja =
Sganarelle ou le Cocu imaginaire ; Škola
za žene = L'ecole des femmes ; Kritika
"Škole za žene" = La critique de l'Ecole
des femmes ; Ženidba na silu = Le mariage
force ; Tartuffe. - Bilješke uz prijevode: str.
331-357. - Str. 359-<399>: O Molierovim
dramama u ovom svesku / Ivo Hergešić.

821.133.1-821=163.42

132983-f/1

22.

Izabrane komedije / Moliere ; preveo
Slavko Ježić. - Zagreb : Matica hrvatska,
1942. - 222 str., <3> lista s tablama (ilustr.) ;
21 cm. - (Knjižnica svjetskih pisaca ; 6)

Sadržaj s nasl. str.: Tartuffe = Le tartuffe ;
Mizantrop = Le misanthrope. - Str. 7-<13>:

O Tartuffeu / S. J. - Str. 133-<135>: O

Mizantropu / S. J.

821.133.1-2=163.42

31319-e

23.

Izabrane komedije / Moliere ; s
francuskog preveo Slavko Ježić. -
Zagreb : Globus media, 2005. - 207 str. ;
21 cm. - (Biblioteka Jutarnjeg lista.

Najveća djela ; 20)

Sadržaj s omota: Tartufe = Le Tartuffe ;

Mizantrop = Le misanthrophe.

ISBN 953-7160-88-2

821.133.1-2=163.42

263444-e

24.

Izabrane komedije / Moliere ; s francuskoga preveo Vladimir Gerić. - Zagreb : Disput, 2015. - 359 str. : slika autora ; 21 cm. - (Shakespeare - Moliere - Čehov : izabrane drame u prijevodu Vladimira Gerića ; <2>)

Sadržaj s nasl. str.: Škola za žene = L'ecole des femmes ; Kritika Škole za žene = La critique de l'Ecole des femmes ; Versailleska ishitrica = L'impromptu de Versailles ; Tartuffe <ili Varalica> = Le Tartufe ou l'Imposteur ; Mizantrop = Le misanthrope . - Str. <353>-359: Moj Moliere / Vladimir Gerić. - Slika autora na omotu i na hrptu. ISBN 978-953-260-231-9 821.133.1-2=163.42 337721-g/2

25.

Le malade imaginaire / de Moliere ; avec introduction et notes par Emilia Liverani Dolci. - Milan : C. Signorelli, 1925. - 79 str. ; 19 cm Moliere: (1622-1673): str. <5>-9. 821.133.1-2 53315-e

26.

Le malade imaginaire : comedie-ballet publiee conformement au texte de l'edition des Grandes ecrivains de la France / Moliere ; avec une notice biographique, une notice litteraire et des notes explicatives par Rene Vaubourdolle. - Paris : Librairie Hachette, 1925. - 71 str. ; 18 cm. - (Theatre classique) Vie de Moliere: str. <2>. - Notice sur Le malade imaginaire: str. <3>-4. 821.133.1-2 Misc.D 43917

27.

Le medecin malgre lui ; Les fourberies de Scapin / Moliere. - Paris : Editions Nilsson, <19-->. - 248 str. ; 12 cm 821.133.1-2 45433-g

28.

Le misanthrope / de Moliere ; avec introduction et notes par Emilia Berra. - Milan : C. Signorelli, 1925. - 86 str. ; 19 cm Moliere: str. <5>-9. 821.133.1-2 Misc.D 18955

29.

Le misanthrope / Moliere ; con prefazione, note e una raccolta di vocaboli del Attilio Craglietto. - Ed. scolastica. - Trieste ; Milano : La editoriale libreria, 1925 . - XI, 111 str. ; 20 cm. - (I classici stranieri : commentati ed annotati ad uso delle scuole) Introduzione: str. <I>-XI. 821.133.1-2 821.133.1-2=131.1 99964-f

30.

Le misanthrope : comedie / Moliere ; avec une Notice biographique, une Notice historique et litteraire, des Notes explicatives, des Jugements, un Questionnaire et des Sujets de devoirs, par Felix Guirand. - Paris : Larousse, 1933. - 105 str., <1> str. s tablom ; 17 cm. - (Classiques Larousse) Bibliografska bilješka o autoru: str. <4-6>. - Bilješke uz tekst. 821.133.1-2 121568-g

31.

Le misanthrope : comedie / Moliere ; avec une Notice biographique, une Notice historique et litteraire, des Notes explicatives, une documentation thematique,

MATICA HRVATSKA
SVJETSKI PISCI

MOLIÈRE
IZABRANA DJELA
SVEZAK I.

*(Originalni nazivi, datumi premijera, imena prevodilaca
i drugi podaci nalaze se u tekstu)*

TISAK: „TIPOGRAFIJA“, GRAFIČKO-NAKLADNI ZAVOD, ZAGREB

MOLIÈRE

IZABRANA DJELA

SVEZAK PRVI

UREDIO
IVO HERGEŠIĆ

1 9 5 1
MATICA HRVATSKA
ZAGREB

Izabrana djela / Molière; uredio Ivo Hergešić, Zagreb, 1951.

KNJIŽNICA
SVJETSKIH PISACA

6

MOLIÈRE
IZABRANE KOMEDIJE

* *

ZAGREB
MATICA HRVATSKA
1942

MOLIÈRE

IZABRANE KOMEDIJE

* *

Tartuffe; Mizantrop

PREVEO
SLAVKO JEŽIĆ

ZAGREB
MATICA HRVATSKA
1942

Izabrane komedije / Molière, prev. Slavko Ježić, Zagreb, 1942.

des Jugements, un Questionnaire et des Sujets de devoirs, par G. Sablayrolles. - Paris : Larousse, 1985. - 136 str., <4> lista s tablama : ilustr. ; 17 cm. - (Classiques Larousse)

Bio-bibliografska bilješka o autoru: str. <4-7>.

ISBN 9782038701098

821.133.1-2

212523-g

32.

Il misantropo : commedia / tratta dal Moliere ; e messa in versi italiani da Irminda Partenide. - In Venezia : si vende appresso Gio: Battista Pasquali, 1745. - 64 str. ; m8o (17 cm)

821.133.1-2=131.1

Misc.D 2083

33.

Mizantrop / Moliere ; preveo Vladimir Gerić. - Zagreb : Zagrebačko dramsko kazalište, 1961. - 86 str. ; 17 cm. - (Dramska biblioteka Zagrebačkog dramskog kazališta ; 5)

821.133.1-2=163.42

74613-g

34.

Mizantrop / J. B. Moliere ; preveo s francuskoga Vladimir Gerić. - Zagreb : Hena com, 1998. - 128 str. ; 21 cm. - (Lektira za srednjoškolsko obrazovanje)

Kazalo. - Str. <5-19>: Moliere i njegov Mizantrop / Vladimir Gerić. – Vremenski pregled Moliereova života : (1622-1673): str. <133-134>.

ISBN 953-6510-27-8

821.133.1-2=163.42

230528-d

35.

Mizantrop / J. B. Moliere ; preveo s francuskoga Vladimir Gerić. - Zagreb : Hena com, 2001. - 134 str. ; 21 cm

Kazalo. - Str. 5-19: Moliere i njegov Mizantrop / Vladimir Gerić. – Vremenski pregled Moliereova života : (1622-1673): str. 133-134.

ISBN 953-6510-27-8

821.133.1-2=163.42

246661-e

36.

Oeuvres completes : en six volumes / Moliere. - Paris : Nelson, <19-->. – 6 sv. ; 17 cm. - (Edition Lutetia)

T. 1. - 501 str., <6> str. s tablama (ilustr.)
Sadržaj: La jalousie de Barbouille ; Le medecin volant ; L'etourdi ou Les contre-temps ; Le depit amoureux ; Les precieuses ridicules ; Sganarelle ou Le cocu imaginaire ; Don Garcie de Navarre ou Le prince jaloux. - Str. 7-32: Notice sur Moliere / Emile Faguet.

T. 2. - 528 str., <7> str. s tablama (ilustr.)
Sadržaj: L'ecole des maris ; Les facheux ; L'ecole des femmes ; La critique de l'Ecole des femmes ; L'impromptu de Versailles ; Le mariage force ; Les plaisirs de l'Ile enchantee ; La princesse d'Elide.

T. 3. - 474 str., <5> str. s tablama (ilustr.)
Sadržaj: Le Tartuffe, ou L'imposteur ; Don Juan, ou Le festin de Pierre ; L'amour medecin ; Le misathrope ; Le medecin malgre lui.

T. 4. - 497 str., <5> str. s tablama (ilustr.)
Sadržaj: Melicerte ; Pastorale comique ; Le Sicilien ou L'amour peintre ; Amphitryon ; George Dandin, ou Le mari confondu ; L'avare ; Relation de la fete de Versailles.

T. 5. - 444 str., <5> str. s tablama (ilustr.)
Sadržaj: Monsieur de Pourceaugnac ; Les amants magnifiques ; Le bourgeois gentilhomme ; Psyche.

T. 6. - 475 str., <4> str. s tablama (ilustr.)
Sadržaj: Les fourberies de Scapins ; La comtesse d'Escarbagnas ; Les femmes savantes ; Le malade imaginaire ; Poesies diverses ; La gloire du dome du Val-de-Grace.

821.133.1-821

31989-g/1-6

504
IL MISANTROPO
C O M M E D I A

Tratta

D A L M O L I E R E ,

E messa in versi Italiani

DA IRMINDA PARTENIDE

Per recitarsi nel Teatro

V E N D R A M I N O

D I S A N S A L V A T O R E .

I N V E N E Z I A ,

M D C C X L V .

SI VENDE APPRESSO GIO: BATTISTA PASQUALI
C O N L I C E N Z A D E ' S U P E R I O R I .

37.

Oeuvres complètes de Molière. – Paris :
Librairie Hachette et cie, 1871-1873. - 3
sv. ; 19 cm

T. 1. - 1871. - XXIV, 474 str.

Sadržaj: La jalousie du Barbouille ; Le
medecin volant ; L'etourdi, ou les contre-
temps ; Le depot amoureux ; Les precieuses
ridicules ; Sganarelle, ou le cocu imaginaire ;
Don Garcie de navarre, ou le Prince jaloux ;
L'ecole des maris ; Les facheux ; L'ecole des
femmes ; La critique de l'Ecole des femmes ;
L'impromptu de Versailles ; La mariage
force. - Notice sur Moliere: str. <I>-XXIV.

T. 2. - 1873. - 503 str.

Sadržaj: La princesse d'Elide ; Les plaisirs
de l'ile enchantee ; Don Juan ou le festin de
Pierre ; L'amour medecin ; Le misanthrope ;
Le medecin malgre lui ; Melicerte ; Le
Sicilien, ou l'amour peintre ; Le tartuffe ou
l'imposteur ; Amphitryon ; L'avare ; George
Dandin, ou le mari confondu.

T. 3. - 1873. - 467, 3 str.

Sadržaj: Monsieur de Pourceaugnac ; Les
amans magnifiques ; Le bourgeois
gentilhomme ; Psyche ; Les fourberies de
Scapin ; La comtesse d'Escarbagnas ; Les
femmes savantes ; Le malade imaginaire ;
Poesies diverses.

821.133.1-2

20811-76-4-1/1-3

38.

Oeuvres complètes de Molière, avec les
notes de tous les commentateurs. – A Paris :
chez Lheureux, 1823-1824. – 8 sv. ; 80
(21 cm)

T. 1. - 1823. - CXXIV, 454 str.

Sadržaj: L'etourdi, ou les contre-
temps ; Le depot amoureux ; Les precieuses
ridicules ; Sganarelle ou le cocu imaginaire.

T. 2. - 1823. - 506 str.

Sadržaj: Don Garcie de navarre, ou le Prince
jaloux ; L'ecole des maris ; Les facheux ;
L'ecole des femmes.

T. 3. - 1823. - 476 str.

Sadržaj: L'impromptu de Versailles ; Le
mariage force ; La princesse d'Elide ; Les
plaisirs de l'ile enchantee ; Don Juan ou le

festin de Pierre ; L'amour medecin ;

T. 4. - 1823. - 420 str.

Sadržaj: Le misanthrope ; Le medecin malgre
lui ; Melicerte ; La pastorale comique ; Le
Sicilien.

T. 5. - 1823. - 578 str.

Sadržaj: Le tartuffe ou l'imposteur ;
Amphitryon ; L'avare.

T. 6. - 1823. - 402 str.

Sadržaj: George Dandin ou le mari
confondu ; Monsieur de Pourceaugnac ;
Les amans magnifiques.

T. 7. - 1823. - 438 str.

Sadržaj: Le bourgeois gentilhomme ; Psyche ;
Les fourberies de scapin.

T. 8. - 1824. - 466 str.

Sadržaj: La comtesse d'Escarbagnas ; Les
femmes savantes ; Le malade imaginaire ;
La glorie du Val-de-grace.

821.133.1-2

3033-F-5-1/1-8

39.

Oeuvres de Molière. – Nouvelle edition,
revue sur les plus anciennes impressions et
augmentee ... / par Eugene Despois et Paul
Mesnard. – Paris : Librairie Hachette et cie,
<18-->- . - sv. ; 23 cm

T. 6. - 1881. - 640 str. : note

Bibliografske bilješke uz tekst. - Sadržaj: Le
medecin malgre lui ; Melicerte ; Pastorale
comique ; Le Sicilien ou l'amour peintre ;
Amphitryon ; George Dandin ou le mari
confondu. - Notice: str. <3>-31.

821.133.1-2

108894-c/6

40.

Oeuvres de Molière, avec les notes de
tous les commentateurs. - Paris : Libraire de
Firmin Didot freres, fils et cie, 1862-. -
sv. ; 19 cm

T. 1. - 1863. - XV, 648 str.

Sadržaj: L'etourdi, ou les contre-temps ; Le
depit amoureux ; Les precieuses ridicules ;
Sganarelle ou le cocu imaginaire ; L'ecole des
maris ; Les facheux ; L'ecole des femmes ;
La critique de l'ecole des femmes ;

CÉLIMÈNE.

Voulez-vous qu'avec lui je me fasse une affaire ?

ALCESTE.

Vous avez des égards qui ne sauraient me plaire.

CÉLIMÈNE.

C'est un homme à jamais ne me le pardonner,
S'il savait que sa vue eût pu m'importuner.

ALCESTE.

Et que vous fait cela, pour vous gêner de sorte...

CÉLIMÈNE.

Mon Dieu ! de ses pareils la bienveillance importe ;
Et ce sont de ces gens qui, je ne sais comment,
Ont gagné, dans la cour, de parler hautement.
Dans tous les entretiens on les voit s'introduire ;
Ils ne sauraient servir, mais ils peuvent vous nuire ;
Et jamais, quelque appui qu'on puisse avoir d'ailleurs,
On ne doit se brouiller avec ces grands brailleurs.

ALCESTE.

Enfin, quoi qu'il en soit, et sur quoi qu'on se fonde,
Vous trouvez des raisons pour souffrir tout le monde
Et les précautions de votre jugement...

SCÈNE IV

ALCESTE, CÉLIMÈNE, BASQUE.

BASQUE.

Voici Clitandre, encor, madame.

LE MISANTHROPE

(Acte II, Scène I)

BÉLISE.

Il est vrai qu'il dit plus de choses qu'il n'est gros.

PHILAMINTE, à Trissotin.

Mais, quand vous avez fait ce charmant *quoi qu'on die*,
Avez-vous compris, vous, toute son énergie ?
Songiez-vous bien vous-même à tout ce qu'il nous dit ?
Et pensiez-vous alors y mettre tant d'esprit ?

TRISSOTIN.

Hai ! hai !

ARMANDE.

J'ai fort aussi l'*ingrate* dans la tête.
Cette ingrante de fièvre, injuste, malhonnête,
Qui traite mal les gens qui la logent chez eux.

PHILAMINTE.

Enfin, les quatrains sont admirables tous deux.
Venons-en promptement aux tiercets, je vous prie.

ARMANDE.

Ah ! s'il vous plaît, encore une fois *quoi qu'on die*.

TRISSOTIN.

Faites-la sortir, quoi qu'on die,

PHILAMINTE, ARMANDE ET BÉLISE.

Quoi qu'on die !

TRISSOTIN.

De votre riche appartement,

LES FEMMES SAVANTES
(Acte III, Scène II)

- L'impromptu de Versailles ; Le mariage force ; Don Juan ou le festin de Pierre ; L'amour medecin ; Le misanthrope ; Le medecin malgre lui. – Str. <V>-XV: Vie de Moliere / par Voltaire.
- T. 2. - 1862. - 671 str.
Sadržaj: Le tartuffe ; Amphitryon ; L'avare ; George Dandin ou le mari confondu ; Monsieur de Pourceaugnac ; Le bourgeois gentilhomme ; Les fourberies de Scapin ; La comtesse d'Escarbagnas ; Les femmes savantes ; Le malade imaginaire.
- 821.133.1-2
9110-41-3-1/1-2
41.
Oeuvres de Moliere, avec des notes de tous les commentateurs. - Paris : Librairie de Firmin-Didot et cie, 1877-. - sv. ; 18 cm
- T. 1. - 1877. - XV, 648 str.
Sadržaj: L'etourdi, ou les contre-temps ; Le depit amoureux ; Les precieuses ridicules ; Sganarelle ou le cocu imaginaire ; L'ecole des maris ; Les facheux ; L'ecole des femmes ; La critique de l'ecole des femmes ; L'impromptu de Versailles ; Le mariage force ; Don Juan ou le festin de Pierre ; L'amour medecin ; Le misanthrope ; Le medecin malgre lui. – Str. <V>-XV: Vie de Moliere / par Voltaire.
- 821.133.1-2
48103-f/1
42.
Les oeuvres de monsieur de Moliere . - Nouvelle edition, revue, corrige'e & augmentee. - A La Haye : chez J. M. Husson, 1735. - 4 sv. ; 16o (14 cm)
- T. 1. - CXVI, 448 str, <9> str. s tablama
Sadržaj: L'etourdi, ou les contretemps ; Le depit amoureux ; Les precieuses ridicules;Sganarelle, ou le cocu ; L'ecole des maris; Les facheux ; L'ecole des femmes ; La critique de l'ecole des femmes. - Vie de l'auteur: str. <VIII>-CXVI.
- T. 2. - 504 str., <8> str. s tablama
Sadržaj: La princesse d'Elide ; Le mariage force ; Le misanthrope ; Le medecin malgre lui ; Le Sicilien, ou l'amour peintre ; Amphitryon ; L'avare.
- T. 3. - 538 str., <7> str s tablama
Sadržaj: George Dandin, ou le Mari confondu ; La Gloire du dome du Val-de-Grace ; Le Tartuffe ou l'Imposteur ; Monsieur de Pourceaugnac ; Le Bourgeois gentilhomme ; Les fourberies de Scapin ; Psiche ; Les femmes savantes.
- T. 4. - 552 str., <8> str. s tablama
Sadržaj: Dom Garcie de navarre, ou le Prince jaloux ; L' improptu de Versailles ; Dom Juan, ou le festin de Pierre ; Melicerte ; Les amans magnifiques ; La comtesse d' Escarbagnas ; Le malade imaginaire ; La princesse d' Elide ; L'ombre de Moliere.
- 821.133.1-2
9654-58-3-1/1-4
43.
Les oeuvres posthumes de monsieur de Moliere. - A Paris : chez Denys Thierry, Claude Barbin et Pierre Trabouillet, <1682?>. - sv. : ilustr. ; m8o (18 cm)
- T. 8. - 1682. - 312 str.
Sadržaj: Le amans magnifiques ; Le malade imaginaire ; L'ombre. – U sadržaju nedostaje djelo: La comtesse d'Escarbagnas i početak Le malade imaginaire.
- 821.133.1-2
108456-f/8
44.
Le opere di G. B. P. di Moliere, divise in quattro volumi, ed arricchite di bellissime figure. Tradotte da Nic. Di Castelli. - In Lipsia : appresso Mauritio Georgio Weidmann, 1740 <i. e. 1739>. - sv. ; 16o (14 cm)
- T. 2. - 1739. - 547 str., <8> str. s tablama
Sadržaj: La principessa d'Elide o vero I piaceri dell'isola incantata ; Il matrimonio forzato; L'amor medico ; Il misantropo ; Il convitato di pietra ; Il medico a suo malgrado o vero per forza ; Il Siciliano o vero L'amor pittore ; L'anfitrione.
- 821.133.1-2=131.1
108421-g/2

LES
OEUVRES
DE
MONSIEUR
DE MOLIERE.

NOUVELLE EDITION,

Revûë , corrigée, & augmentée d'une
NOUVELLE VIE DE L'AUTEUR,
& DE LA PRINCESSE D'ELIDE,
toute en vers , telle qu'elle se jouë à pré-
sent, imprimée pour la premiere fois.

Enrichie de Figures en Taille-douce.

TOME SECONDE.

A LA HAYE,
Chez J. M. HUSSON, 1735.
*Avec Privilege de nos Seigneurs les Etats de
Hollande & de West-Frise.*

Les œuvres de monsieur de Molière, La Haye, 1735.

LES AMANS MAGNIFIQUES,

COMEDIE

MESLE'E DE MUSIQUE,
& d'Entrées de Ballet.

PAR I. B. P. DE MOLIERE.

*Représentée pour le Roy à saint Germain
en Laye, au mois de Février 1670.
sous le titre du Divertissement Royal.*

A iij

Les Amants magnifiques, u: Les œuvres posthumes de monsieur de Molière, Paris, 1682.

IL MEDICO

SUO MAL GRADO,

òvero
PER FORZA.

COMEDIA

di

G. B. P. DI MOLIERE,

Tradotta

Da NIC. di CASTELLI,

Segret. di S. A. S. E. di Brand.

IN LIPSIA

appresso

MAUR. GEORG. WEIDMANN.

M. DCC. XXXIX.

Le opere di G. B. P. di Moliere, divise in quattro volumi, ed arricchite di bellissime figure, Lipsia, 1739.

45. Les precieuses ridicules / de J.-B. Poquelin dit Moliere ; avec introduction et notes par Adolfo Duch. - Milan : C. Signorelli, 1925. - 42 str. ; 19 cm
Jean-Baptiste Poquelin dit Moliere : (1622-1673): str. <5>-17.
821.133.1-2
Misc.D 13050
46. Le preziose ridicole / Moliere ; versione col testo a fronte, introduzione e commento a cura di Francesco Picco. - Firenze : G. C. Sansoni, <19-->. - IL, 137 str. ; 17 cm. - (Biblioteca sansoniana straniera ; 43)
Bibliografija: str. <XLI>- IL. - Introduzione: str. <V>-XXXIX. - Note: str. <93>-137.
821.133.1-2
821.133.1-2=131.1
100031-g
47. Škola za žene ; Mizantrop : komedije / Molier ; prevela u stihu sa francuskoga Radmila Nikolić-Miljanić. - Beograd : Srpska književna zadruga, 1935. - 181 str. ; 19 cm. - (Srpska književna zadruga ; kolo 38, br. 259)
821.133.1-2=163.41
95824-e/259
48. Škrtac / Moliere ; prijevod i predgovor Višnja Machiedo. - Zagreb : SysPrint, 1996. - 86 str. ; 21 cm. - (Lektira dostupna svima ; kolo 1, knj. 9)
Predgovor: str. <7>-17.
ISBN 953-6041-14-6
821.133.1-2=163.42
Misc.D 28343
49. Škrtac / Moliere ; s francuskoga prevela Višnja Machiedo. - Kostrena : Lektira, 2016. - 123 str. ; 21 cm. - (Biblioteka Lektira / Lektira)
Str. 5-20: Čitatelj više za Moliera / Višnja Machiedo. - Str. 117-121: Metodička analiza djela / Tanja Brkljača.
ISBN 978-953-7680-19-0
821.133.1-2=163.42
342817-g
50. Škrtac, Umišljeni bolesnik, Mizantrop i Versailleska improvizacija / Moliere ; s francuskoga preveli Radovan Ivšić, Mladen Škiljan i Vladimir Gerić ; priredio Nikola Batušić; metodička obrada Mirjana Živny. - Zagreb : Školska knjiga, 2003. - 492 str. ; 21 cm. - (Moja knjiga : metodički obrađena literatura / Školska knjiga, Zagreb)
Str. 407-427: Razmišljanje o pročitanoj djelu ; str. 428-431: Saznaj nešto više ; str. 432-454: Sažetak : (književnopovijesna i književnoznanstvena obilježja djela) / Mirjana Živny. - Str. 455-476: Moliere i njegovo kazalište ; str. 477-479: Kronologija Moliereova života i rada; str. 480-482: Moliere u Hrvatskoj ; str. 483- 487: Izbor iz kritičke literature o Moliereovim komedijama - Škrtac, Umišljeni bolesnik, Mizantrop i Versailleska improvizacija / Nikola Batušić. - Rječnik nepoznatih riječi i pojmova: str. 488-492.
ISBN 953-0-60171-9
821.133.1-2=163.42(02.053.5)
255624-d
51. Škrtac : komedija u pet čina / I. K. Moliere ; preveo Ivan Širola. - U Senju : H. Luster, 1887. - 126 str. ; 15 cm. - (Izabrana djela / I. K. Moliere ; sv. 1)
Str. <I>: Štiocu / prevodilac. - Život i djela Iv. Krst. Moliera: str. <1>-36.
821.133.1-2=163.42
275311-f/1

52. Škrtac ; Građanin plemić / Moliere ; prijevod Višnja Machiedo (Škrtac), Mladen Škiljan (Građanin plemić). - Zagreb : Mozaik knjiga, 2010. – 250 str., <15> str. s tablama : ilustr. (pretežno u bojama) ; 21 cm. - (Biblioteka Klasici / Mozaik knjiga, Zagreb)
Str. <235>-243: Smijeh i kako ga steći / Sanja Ivić. - Moliere: str. <244>-248.
ISBN 978-953-14-0698-7
821.133.1-2=163.42
300316-f
53. Škrtac ; Umišljeni bolesnik / Moliere ; preveli Radovan Ivšić, Mladen Škiljan ; priredio Nikola Batušić. - Zagreb : Školska knjiga, 1997. - 211 str. ; 20 cm. - (Moja knjiga / Školska knjiga)
Str. 5-26: Moliere i njegovo kazalište / Nikola Batušić. - Str. 203-205: Moliere u Hrvata / N. B. - Iz literature o Molieru: str. 207-210.
ISBN 953-0-60484-X
821.133.1-2=163.42
224144-f
54. Škrtac ; Umišljeni bolesnik / Moliere ; preveli Radovan Ivšić, Mladen Škiljan ; priredio Nikola Batušić. - <2. izd.> . - Zagreb : Školska knjiga, 1999. - 210 str. ; 20 cm. - (Moja knjiga: lektira / Školska knjiga)
Izv. stv. nasl.: 1. L'avare ; 2. Le malade imaginaire. - Pravo ime autora: Jean-Baptiste Poquelin. - Str. 5-26: Moliere i njegovo kazalište / Nikola Batušić. - Str. 203-205: Moliere u Hrvata / N. B. - Iz literature o Molieru: str. 207-210.
ISBN 953-0-60484-X
821.133.1-2=163.42
235064-f
55. Šmigalove furbarije : komedija / Moliere ; prema Molieru na dubrovački ponašio Luko Paljetak. - Dubrovnik : Matica hrvatska, Ogranak : Gradsko kazalište Marina Držića, 2015. - 94 str. : ilustr. u bojama ; 23 cm. - (Posebna izdanja / Matica hrvatska, Ogranak Dubrovnik ; knj. 79)
Kako je, i zašto, Scapin postao Šmigalo: str. 57-66. - Str. 83-91: Rječnik / L. P.
ISBN 978-953-7784-47-8
821.133.1-2=163.42
Misc.C 49329
56. Tartif / Molijer ; <preveo Sima Pandurović ; predgovor Midhat Šamić>. - Sarajevo : "Veselin Masleša", 1973. - 147 str. ; 21 cm. - (Biblioteka Ars. Lektira)
Molijer i njegova komedija Tartif: str. 5-24.
821.133.1-2=163.41
122132-e
57. Tartif : komedija u pet činova ; i Tvrdica : komedija u pet činova / napisao Molijer ; <preveo Jovan Đorđević (Tartif), preveo Vladan Đorđević (Tvrdica)>. - U Beogradu : Srpska književna zadruga, 1895 . - VIII, 151 str. ; 20 cm. - (Srpska književna zadruga ; kolo 4, 27)
Str. <III>-VIII: Nešto o Molijeru / J. Džaja.
821.133.1-2=163.41
95824-e/27
58. Tartif ; Don Žuan / Molijer ; <preveli s francuskog Sima Pandurović (Tartif), Mladen Leskovac (Don Žuan)>. - Beograd : Rad, 1960. - 209 str. ; 18 cm. - (Biblioteka Reč i misao ; kolo 2, knj. 28)
Str. 205-<210>: Pogovor / N. Banašević.
821.133.1-2=163.41
232588-g

59.

Tartif ; Don Žuan / Molijer ; <preveli s francuskog Sima Pandurović (Tartif), Mladen Leskovac (Don Žuan)>. - 2. izmenjeno izd. - Beograd : Rad, 1976. - 218 str. ; 19 cm. - (Reč i misao. Jubilarno kolo)
Str. 211-<219>: Nakazne strasti Molijerovih karaktera / Zoran Gluščević.
821.133.1-2=163.41
141215-g

60.

Le Tartufe / de Moliere ; avec introduction et notes par Eugenie Pavesi. - Milano : Carlo Signorelli, 1927. - 89 str. ; 20 cm
Moliere : (1622-1673): str. <5>-10.
821.133.1-2
Misc.D 13049

61.

Tartuffe ; Škrtac / Moliere ; priredio Nikola Batušić ; <preveli Vladimir Gerić, Radovan Ivšić>. - Zagreb : Školska knjiga, 1974. - 171 str. ; 21 cm. - (Dobra knjiga / Školska knjiga)
Str. 5-17: Moliere i njegovo kazalište / Nikola Batušić. - Str. 169-171: Napomena / N. B.
821.133.1-2=163.42
126194-g

62.

Tartuffe ; Škrtac / Moliere ; priredio Nikola Batušić ; <preveli Vladimir Gerić, Radovan Ivšić>. - 2. izd. - Zagreb : Školska knjiga, 1976. - 171 str. ; 21 cm. - (Dobra knjiga / Školska knjiga)
Str. 5-17: Moliere i njegovo kazalište / Nikola Batušić. - Str. 169-171: Napomena / N. B.
821.133.1-2=163.42
135294-f

63.

Tartuffe ; Škrtac / Moliere ; priredio Nikola Batušić ; preveli Vladimir Gerić, Radovan Ivšić. - 3. izmijenjeno izd. - Zagreb : Školska knjiga, 1993. - 207 str. ; 20 cm. - (Biblioteka Moja knjiga / Školska knjiga)
Str. 5-17: Moliere i njegovo kazalište / Nikola Batušić. - Str. 201-203: Moliere u Hrvata / N. B. - Iz literature o Moliereu: str. 204-207.
ISBN 86-03-00826-4
821.133.1-2=163.42
207012-e

64.

Tartufo ; Il misantropo : commedie / di B. G. Moliere. - Milano : Sonzogno, 1904. - 110 str.; 18 cm. - (Biblioteca universale : antica e moderna ; 28)
821.133.1-2=131.1
Misc.D 3539

65.

Theatre complet de Moliere / de J.-B. Poquelin. - Paris : Ernest Flammarion, <19-->. - 4 sv. ; 19 cm. - (Les Meilleurs auteurs classiquess : francais et etrangers)
T.1. - 385 str.
Sadržaj: La Jalousie du barbouille ; Le medecin volant ; L'etourdi ou Les contretemps ; Depit amoureux ; Les precieuses ridicules ; Sganarelle ou le cocu imaginaire ; D. Garcie de navarre ou le Prince jaloux ; L'ecole des maris ; Les Facheux. - Notice sur Moliere: str. <1>-2.
T. 2. - 454 str.
Sadržaj: L'ecole des femmes ; La critique de l'ecole des femmes ; L'impromptu de Versailles ; Le mariage force ; Le mariage force, ballet du roi ; La princesse d'Elide ; Don Juan ou le festin de Pierre ; L'amour medecin ; Le misanthrope ; Le medecin malgre lui ; Melicerte.
T. 3. - 442 str.
Sadržaj: Pastorale comique ; Le Sicilien ou l'amour peintre ; Amphitryon ; George Dandin ou le Mari confondu ; Relation de la fete de

MATICA HRVATSKA – OGRANAK DUBROVNIK
Između polača 28, Dubrovnik

—
GRADSKO KAZALIŠTE MARINA DRŽIĆA
Kovačka 1, Dubrovnik

BIBLIOTEKA
POSEBNA IZDANJA
knj. 79.

UREDNIK
Davor Mojaš

OP
2015

ISBN 978-953-7784-47-8

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 000920252.

Molière ✶ Paljetak

ŠMIGALOVE FURBÀRIJE

Komedija

Prema Molièreu
na dubrovački ponašio

LUKO PALJETAK

MATICA HRVATSKA – OGRANAK DUBROVNIK
GRADSKO KAZALIŠTE MARINA DRŽIĆA
Dubrovnik, 2015.

Šmigalove furbarije: komedija; prema Moliereu na dubrovački ponašio Luko Paljetak, Dubrovnik, 2015.

Versailles ; L'avare ; Le Tartuffe ou
l'Imposteur ; Monsieur de Pourceaugnac ; Les
amants magnifiques.

T. 4. - 425 str.

Sadržaj: Le Bourgeois gentilhomme ;
Psyche ; Les fourberies de Scapin ; La
comtesse d' Escarbagnas ; Les femmes
savantes ; Le malade imaginaire ; Poesies
diverses.

821.133.1-2

24193-26-5-2/1-4

66.

Theatre de Moliere / Moliere. – Paris :
Librairie de la Bibliotheque nationale, 1886
. - 157 str. ; 14 cm. - (Bibliotheque
nationale : collection des meilleurs auteurs
anciens et modernes ; 152)

Sadržaj: L'etourdi ; Sganarelle, ou le cocu
imaginaire.

821.133.1-2

207839-g

67.

Tvrđica / Molijer ; <preveo Dušan Z.
Milačić ; priredio Josip Lešić>. - Sarajevo :
"Veselin Masleša", 1987. - 101 str. ; 20 cm. -
(Biblioteka Ars. Lektira)
Str. 5-13: <Predgovor> / Josip Lešić. -
Izbor iz kritika: str. <83>-96. - Str. 97-101:
Bilješka o piscu / Silvio D'Amico.

ISBN 86-21-00169-1

821.133.1-2=163.42

188193-e

68.

Tvrđica ; Tartif / Žan Batist Molijer ;
<preveo s francuskog Branislav Miljković>
. - Beograd : Nolit, 1966. - 184 str. ; 17 cm. -
(Popularna knjiga / Nolit)

Str. 5-<12>: Predgovor / Slobodan Vitanović.

821.133.1-2=163.41

97283-f

69.

Tvrđica ; Tartif / Žan Batist Molijer ;
<preveo s francuskog Branislav Miljković>
. - <Beograd> : Nolit, 1974. - 171 str. ; 17
cm. - (Popularna knjiga / Nolit)

Str. 5-<11>: Predgovor / Slobodan Vitanović.

821.133.1-2=163.41

126383-g

70.

Uobraženi bolesnik ; Učene žene /
Molier ; preveo Bogdan Popović (Uobraženi
bolesnik), Dragoslav Ilić (Učene žene). -
Beograd : Srpska književna zadruga, 1934
. - 223 str. ; 19 cm. - (Srpska književna
zadruga ; kolo 37, br. 252)

Str. <5>-10: Predgovor / Bogdan Popović.

821.133.1-2=163.41

74438-f

ISBN 978-953-7256-48-7 (ZKZD, tiskano)
ISBN 978-953-7256-49-4 (ZKZD, e-knjiga)
ISBN 978-953-331-413-6 (Sveučilište u Zadru, tiskano)
ISBN 978-953-331-424-2 (Sveučilište u Zadru, e-knjiga)

